

Laboratorul 2

Shell

1 Variabile

Variabilele shell nu au tip (ex. întreg, caracter, string, vector). Ele sunt inițializate direct umând convenția matematică **variabilă=valoare**.

```
$ a=2009
$ b=alex
$ c="fata merge pe jos"
```

Atenție, nu trebuie să existe spații în jurul semnului =.

```
$ a = 2009
ksh: a: not found
```

Pentru a folosi o variabilă, numele acesteia trebuie prefixat cu \$:

```
$ echo $a, $b, $c
2009, alex, fata merge pe jos
```

La inițializarea unei variabile pot participa alte variabile:

```
$ d="$b: $c ($a)"
$ echo $d
alex: fata merge pe jos (2009)
```

O variabilă este extinsă reinițializând-o cu valoarea veche împreună cu elementele noi:

```
$ name=bond
$ echo $name
bond
$ name="james $name"
$ echo $name
james bond
```

Variabilele de mediu sunt folosite atât de shell cât și de unele comenzi de sistem. Prin convenție sunt scrise cu litere mari (vezi PATH din laboratorul trecut) și sunt manipulate în același mod ca variabilele simple.

2 Expresii logice

Toate shell-urile POSIX oferă acces la expresii logice pentru a procesa și lega diferite comenzi. Expresiile logice primare de tip **și** și **sau** au aceeași sintaxă ca în limbajul C: **&&**, respectiv **||**.

Comenzile efectuate în shell se execută cu succes sau nu și întorc o valoare pentru a semnală acest lucru. Valoarea întoarsă și semnificația ei este documentată în manual. În general o valoare nulă semnifică succes și una nenulă eșec. Din această cauză **modul de operare al expresiilor logice este pe dos**:

- `cmd1 && cmd2` – execută `cmd2` doar dacă ieșirea lui `cmd1` este zero
- `cmd1 || cmd2` – execută `cmd2` doar dacă ieșirea lui `cmd1` este nenulă

Valoarea întoarsă de ultima comandă executată este salvată în variabila `?`. În următorul exemplu, întâi creăm un fișier nou `animals.txt` în care punem cuvântul `cat`, după care căutăm pe rând cuvintele `cat` și `dog` în acest fișier. Prima dată căutarea se întoarce cu succes (zero), iar a doua oară fără nici un rezultat deci cu valoare nenulă (unu).

```
$ echo cat > animals.txt
$ grep cat animals.txt
cat
$ echo $?
0
$ grep dog animals.txt
$ echo $?
1
```

În funcție de ieșire se iau diferite decizi. De exemplu, fie fișierul `agenda.txt` în care se găsesc datele de contact a diferitor persoane. Pentru a căuta dacă o anumită persoană există în agendă se poate folosi comanda `grep(1)`

```
$ echo Ana > agenda.txt
$ grep Ana agenda.txt
ana
$ grep Mara agenda.txt
$
```

Mai sus se constată că `ana` există în agendă, dar `mara` nu. La finalul execuției comenzii `grep(1)` aceasta iese fie cu valoarea 0, dacă s-au găsit una sau mai multe intrări, sau 1 dacă nu s-a găsit nimic. Pentru a obține un verdict mai prietenos putem folosi expresia logică **sau**

```
$ echo Ana > agenda.txt
$ grep Ana agenda.txt || echo "Persoana nu exista!"
Ana
$ grep Mara agenda.txt || echo "Persoana nu exista!"
Persoana nu exista!
```

Dacă nu ne amintim dacă am trecut-o pe Ana-Maria drept Ana sau Maria în agendă, putem de asemenea folosi expresii logice pentru a căuta după Maria în caz că Ana un există:

```
$ echo Maria > agenda.txt
$ grep Ana agenda.txt || grep Maria agenda.txt
Maria
```

3 Compilare

Deocamdată nu am învățat cum să folosim un editor în linia de comandă. Din acest motiv vom folosi comanda `cat(1)` (vezi Laboratorul 1 Secțiunea 4) pentru a scrie programe scurte C pe care să le compilăm și executăm. Când comanda `cat(1)` primește ca argument caracterul `-`, atunci comanda așteaptă date de la tastatură.

```
$ cat -
$ cat -
echo
echo
stop doing that
stop doing that
press ctrl-d
press ctrl-d
```

`cat(1)` continuă să citească date până când utilizatorul apasă simultan tastele `Ctrl` și `d`, pe scurt `Ctrl-d`.

Implicit, comanda `cat(1)` repetă datele de intrare pe ecran. Pentru a scrie într-un fișier datele de la intrare putem să folosim operatorul de redirectionare `>` (vezi Laboratorul 1). Astfel avem toate ingredientele pentru a scrie primul nostru program C:

```
$ cat - > hello.c
#include <stdio.h>

int main()
{
    printf("Hello , World!\n");
    return 0;
}
```

după ultima acoladă { apăsați **Ctrl-d** pentru a încheia șirul de date de intrare. Verificăm dacă noul fișier conține într-adevăr ce am introdus de la tastatură tot cu comanda `cat(1)`:

```
$ cat hello.c
#include <stdio.h>

int main()
{
printf(" Hello , World!\n" );
return 0;
}
```

În sistemele de operare de tip UNIX, compilatarul de C este invocat prin comanda `cc(1)` (scurt de la *C compiler*). Acesta așteaptă ca argumente fișierele sursă și, opțional, numele executabilului rezultat în urma compilării.

```
$ cc hello.c -o hello
```

În comanda de sus compilatorul primește fișierul C `hello.c` și numele executabilului `hello` transmis prin opțiunea `-o` cu *o* de la *ouput*. **Atenție**, dacă omiteți specificarea unui nume pentru executabil acesta va fi implicit denumit `a.out` din motive istorice.

Pentru a executa binarul rezultat se folosește comanda:

```
$ ./hello
Hello , World!
```

unde `hello` este numele executabilului, iar `./` spune shell-ului să nu caute executabilul în `$PATH` pentru că se află în directorul curent. În Laboratorul 1 am învățat că `.` simbolizează directorul curent.

4 Sarcini de laborator

1. Executați toate comenzile prezentate în acest laborator.
2. Compilați și executați programul `hello` doar dacă compilarea a decurs cu succes. Faceți asta într-o singură comandă folosind expresii logice.
3. Modificați programul `hello` să citească un nume cu `scanf` (ex. Alex) pe care să-l salute pe urmă cu ajutorul funcției `printf` (ex. "Hello, Alex!"). Compilați și executați.
4. Creați un director `bin` în care copiați executabilul `hello`. Adăugați directorul `bin` (folosind calea absolută) în variabila `$PATH` și arătați că puteți executa simplu cu comanda `hello` fără a avea nevoie de prefixul `./`.